

ЛИНО АЛДАНИ

ЧЕРВЕНИТЕ РОМБОВЕ

Превод от италиански: [Неизвестен], 1982

chitanka.info

Всичко се случи миналата година в Кашина Торти към края на лятото. Кашина Торти е единственото място, което въобще не се намира на местните карти. Може би се споменава в поземлените регистри или е нанесено във военните карти, които са дребнаво точни и пълни с подробности чак за смях — онези обемисти листове, сгънати тридесет и два пъти, в които се споменават имена на канавки, хълмове, кладенци и малки порутени укрепления. Кашина Торти има шестдесет и пет жители и шепа къщи в подножието на един гол хълм, подобен на Голгота, един от многото, накацали почти по билото между Павийските и Лигурийските Апенини.

Отдалечено място, както казах, забравено, купчина бараки, които някоя прищявка на Земята би могла да погълне, циклон да ги отнесе и никой нямаше да го забележи. Въпреки това миналата година тази групичка скромни малки къщи, този географски скъпоценен камък стана сцена на драма, доста обикновена, ако щете, но напрегната и смайваща. Поне за мене.

Говоря за времето...

Има преди, има и след. Винаги ги има. А между преди и след, подобно на тресчица, на мембрана или тънко, потрепващо парче станиол се намира сегашното, настоящето.

Историята на времето е цялата в това. Поколения хора са си измъчвали главите и телата, за да търсят отговор на омразната загадка. Имаше един човек, който говореше за групи, без да му мигне окото, друг беше обявен за светец, защото твърдеше, че времето, както всеки друг предмет или идея, е божествено дело, един разправяше за спирали и възли, друг чертаеше хроносинкластични фунии, а трети хладнокръвно цитираше „темпус квод евалитер флуит“.

Почти завиждам на последния. Беше от онези сънливци, върху които веднага щом заспяха на открито, някаква ябълка или нещо подобно им падаше върху главата и те правеха изключително важни открития като гравитацията, интегралното смятане и т.н. Вероятно през деня, когато е промърморил нещо за времето, го е цапардосала цяла тиква, тухла или нещо, което би трябвало да го просне в безсъзнание. Но като се огледаме назад, всички ги затъмняваше стратфордският бард, който твърдеше, че най-добрият начин да се губи време е просто да си задаваш въпроси за неговата същност. Великолепно определение! Особено когато вземете предвид, че нашият

приятел дилетант обикновено поставя тези малки думи в устата на най-глупавия сред всички участващи лица.

И така... И така има известно объркване. Всъщност доста голямо. Все пак, тъй като проблемът е значителен, а отправните точки са доста нестабилни, оприличаването с парче станиол ми се струва най-подходящо. Отворете пакет цигари, изтеглете малкото сребристо парче — обикновено върху него е отпечатано „тегли“, — поставете го върху масата и с нокътя на палеца го поизгладете, за да изчезнат мехурчетата, онези дребни бучици, изпъстрящи хартията, притиснете ги до подплатяващия лист, изгладете го, докато започне да свисти като бързо летящ комар или натегната струна.

Времето или онзи отрязък от времето, който дефинира настоящето, представлява също такова парче ламинирана хартия, зън-зън, зън-зън, малко метално сърце, подобно на транзистор, биещо и пулсиращо, пулсиращо и биещо, докато времето преминава, или още по-добре, докато ние преминаваме.

Всичко стана миналата година към края на лятото в мястото, което вече споменах и не бих искал да назовавам повторно. Но ако някой желае, няма да му е трудно да го потърси по-късно. Можете да се изкачите от Кането или, ако искате, откъм Монтебело или Риванадзано. Пътищата са еднакво добри, всичките водят към същото място. А аз познавам наизуст всеки метър от тези пътища. Пътувах по тях за първи път, преди да навърша двадесет години, но изпълнен с желание да нося оръжие. И си свирках една популярна на времето мелодия за жената на име Фортуна. Най ми харесваше началото: „Има един път, наречен съдба, който води сред хълмовете...“ Но там горе аз не търсех съдбата, нито любовта. Бях обзет от омраза и бунт, онези налудничави чувства, които разбиват вътрешностите ви, карат кръвта ви да кипи при вида на несправедливостите и безобразията, от желание за насилие, насочено срещу една идеологическа система.

И така, когато миналата година през септември отново тръгнах по същите пътища, по които бях вървял преди тридесет години, паметта ми с неудоволствие се върна назад във времето. Фолксвагенът се мъчеше по завоите, а аз внимавах за пешеходци и урви, гледах растенията, душех въздуха, поемах миризмите и попивах синьото небе, което сякаш беше същото небе от лудите години на младостта ми.

По същото време миналата година, когато навлизах в планината, по предното и задното стъкло се изписваха производни функции и интеграли. Мислех си, че бъдещето е производна функция. А миналото е интеграл. Нуждаех се само от някаква миризма, чуруликането на врабците, проблясък и в миг с помощта на огромния материал в паметта можеше да се възстанови първичната функция.

Използвам езика на математиката, който може да изглежда не на място. Но... Докато се оглеждах, за миг изпитах абсурдното желание да видя как се троши равенството в някои уравнения. Предполагам, че всички мъже на моята възраст рано или късно са изпитали или е трябвало да изпитат нещо подобно; внезапното диво желание да се измъкнеш от капана, по-специално възможността наистина да се върнеш във времето или поне да го заобиколиш, да го измамиш, като избегнеш пропастта на старостта, да навлезеш отвъд смъртта в бъдещето, което може би съществува...

Все още говоря за времето...

Когато стигнах странноприемницата на Шведа, Вятъра още го нямаше. Не че беше закъснял, може би аз бях малко подранил. Имахме уговорена среща там два пъти годишно през май и септември, двата най-добри месеца за риболов в планинските води.

Официално Вятъра беше Дарио Валати, банков чиновник от Генуа. А аз — преподавател в университета на Милано. Преподавам висша математика, предмет, който ми е безразличен; бих искал да се занимавам с нещо, което познавам, като топология или неевклидова геометрия, риманова геометрия или геометрия на Лобачевски, но това да си остане между нас.

Вятъра е прякор. Или партизанско име. Също като моето Фортуна. Той би предпочел да му викат Блясъка или нещо подобно, както аз бих харесал Вихъра, нещо, което да възпроизвежда звук на разсичане със сабя. Вместо това заради две популярни на времето песни, които двамата пеехме с всички сили... Накратко нарекоха ни Вятъра и Фортуна. Всъщност всички ни измислиха тия прякори.

Мартинито без маслинка нямаше почти никакъв вкус. А кампарито пареше като люта чушка. Огледах се и не можах да реша дали другите десет души в кръчмата не ми обръщат внимание от тактичност, или поради безразличие.

Ермете, селският идиот, си играеше с клечки за зъби, счупваше пет наведнъж, нареждаше ги като ветрило върху пластмасовото покритие на масата, потапяше пръст в чаша с вино и пускаше една капка в средата им, убеден, че ще се образува звезда; стар номер, който му бях показвал неведнъж, но той с простия си мозък не успяваше да го повтори.

Вдясно от мене, седнала до масата край прозореца към двора, жена на средна възраст с все още младежки вид ядеше мрачно с втрепен в чинията поглед. Виждах я с ъгълчето на очите си и я оглеждах всеки път, когато от време на време се изправях, за да погледна през прозореца при шума на приближаваща се кола.

Когато Вятъра пристигна, жената беше стигнала до десерта и лениво гризеше банан. Зърнах приятеля си в средата на паркинга. Колата не беше неговата. Бъркаше в портфейла си. Другият, мургав младеж в риза на карета, разтоварваше въдиците и чантата му. Взе парите и си тръгна, като за поздрав докосна с пръст челото си.

Пустия му Вятър. Винаги във форма, винаги твърд като скала, красива купчина мускули, без грам мазнина, с все още гъста сива коса.

— Отказаха ми спирачките — обясни той, — малко остана, само няколко сантиметра повече и щях да се намеря на дъното на някоя урва. Но младежът, който ме докара, е монтьор. Оправя всичко и утре вечер ще ми докара каляската...

— Къде стана? — попита съдържателят.

— На пет или шест километра от върха. За щастие се качвах нагоре. — Огледа се, потупа се по корема и каза: — Господи, колко съм гладен!

Шведа ни поднесе телешко варено. Почнахме да се храним. После Вятъра поиска голяма глава лук да си топи в олио и сол. И ми показва зъбите си, повдигна устни и подхвърли:

— Виж, внезапно ми падна още един. А ей там имам нужда от корона. Остарявам, момчето ми...

Изтъкнах, че все още си е запазил цялата коса.

— Е, да, красива растителност, но не мога да дъвча с косата. Бих предпочел да съм плешив като билиардна топка, но да имам всичките си зъби.

Жената на масата вдясно избухна в смях. И той веднага се възползува от положението. Вятъра си е такъв, но той не е нито

женкар, нито пък от ония мазници, дето се нахвърлят на всичко при всякакви условия, дори по време на корабокрушение. Вятъра е различен, добре възпитан, разумен, но ако някоя жена му даде повод, той просто не може да се въздържа.

Пет минути по-късно седеше край прозореца, местеше ръце по масата, погълнат от бърз, безспирен монолог.

Шведа донесе два коняка. Вятъра и жената се чукнаха и пиха, като се гледаха в очите. Изглежда, не се интересуваха от никого. Пих кафето си сам. След това при мен дойде Ермете с неговите клечки за зъби. Измърмори, че иска да повтори обичайния номер и настояваше, докато се съгласих.

— Името ви е Пато — рече Вятъра с нежен глас. — Приятно име, но нещо му липсва. Какво ще кажете за още две букви? По ми харесва Платно.

— Платно? — учуди се жената. — Но в това няма никакъв смисъл. Не е име.

— Имената придобиват значението, което им придаваме. Аз се казвам Вятър. Какво ще кажете?

— Зная, че се казвате Вятър. Приятно име.

— Добре. Ще вмъкнем „л“ и „н“ и вие ще сте Платно. Разбирате ли? Платно и вятър — сякаш са създадени един за друг.

Хитрец. Да, Вятъра е напълно способен да защитава всяко абсурдно мнение, само и само да си придава важност и да се налага.

Върху масата се оформи звезда. Ермете я гледаше с отворени уста, очите му бяха зяпнали като на малко дете, поклащаше глава, а после изведнъж заудря с юмруци по масата и чашите заподскачаха.

Влязоха четирима старци. Веднага ги познах. Още повече, че най-старият, почти на осемдесет години, когото познавах много добре, бе прекарал четиринадесет месеца в съпротивата с нас из планините.

— Партизанин и рицар от Виторио Венето — викна той. — Войната през 1518-а, винаги защитаващ стената.

Другите в дъното на залата бяха свършили играта си. Един от тях запя „Монте Канино“. Рицарят от Виторио Венето му отвърна с ревматичния си треперлив глас. После се обърна към мене. Така че и аз запях, но моята си песен, единствената, която знаех от началото до края — „Жената Фортуна“.

Заваляха потупвания по гърба ми.

— Хей, Фортуна, помниш ли когато помогнахме да се създаде републиката? — Ново потупване по гърба. — Помниш ли, когато взимахме по шест лири за кило хляб? — още едно потупване.

Говореха за Свободната република Варзи, която просъществува от юли до септември 1944 г. под носа на германците и социалрепубликанците в Сало.

Шведа донесе цял поднос с бутилки. Ермете пръв се напи, само защото насила го накараха да пие против желанието му. Настъпваше миг, когато той се възбуждаше и се опитваше да изпее „Катюша“. Всички започваха да сочат към прозореца. Но Вятъра се правеше, че не забелязва нищо. Седеше там, говореше и стискаше тънката бяла ръка на жената в големите си длани, изглежда владееше напълно положението.

Ермете се опита да привлече вниманието му, като заподскача подобно на маймуна. Но той грубо се отърва от него.

— Да пием за всички! — викна той, като погледна към нас.

Гуляят продължи доста. После старците напуснаха кръчмата, едва се държаха на крака, притискаха се един към друг. Ермете не искаше да си отива. Тогава Шведа го ритна по задника.

Жената също се надигна да си тръгва, като наметна на раменете си дълъг черен вълнен шал. Зърнах някакъв много бърз, озадачаващ жест, но това ясно беше знак на съгласие. После Вятъра седна край тезгяха.

— Още един коняк — поръча той на Шведа. — Това ще е последният, после горе в леглото...

Съдържателят затвори капаците.

— А, да, голямата красива жена Пато — рече той, като напълни няколко чаши. — Доста си е поживяла — Торино, Милано, но сега е уморена, възстановява се...

— На колко години е? — попитах аз, за да поддържам разговора.

— На около четиридесет — малко повече, малко по-малко... Не я ли помниш? Беше момиченце на осем или девет години, когато вие минахте оттук с автомати на гърба. И двамата пляскахте с ръце...

Времето... Нещо, което минава и никой не смее да го спре. Дяволско изобретение.

Събух обувките си, останах седнал на леглото, като мърдах пръстите на краката, за да престане странното изтръпване, което от

известно време обхващаше крайниците ми, особено след пиене.

— Тази нощ — казах аз. — Тази нощ се приближава... Странни мисли се въртят из главата ми. — Говорих му за времето, странното желание, което ме обзе ненадейно да смачкам на топка парчето станиол и да спра всичко.

Вятъра стоеше изправен до раклата. Внезапно се обърна.

— И аз — рече той с тон, в който звучеше изненада и раздразнение. — Същото ми се случи точно в мига, когато спрях на косъм от ръба на пропастта, без да ми работят спирачките... Ами! Глупости! Странични ефекти от критичната възраст. — Изсмя се и внезапно промени темата на разговора. — Утре сутрин — рече той. — Ще имаш ли нещо против, ако Платно дойде с нас утре сутринта?

Повдигнах рамене, но не устоях на желанието да го закача.

— Какво става с тебе, Дарио?

— Нищо. Нищо ми няма. Пато знае как да разпали огън, да поднесе напитки, да пече на скара и всичко, което е необходимо. Излетът ни ще бъде прекрасен, ще видиш. — А после добави: — Тази жена ме интересува.

— Добре де, но няма да ме караш да ти нося фенер там горе.

— Хайде, хайде! Да проверим мухите и блесните и да лягаме.

Мухите и блесните. Двамата с Вятъра имаме еднаква екипировка, която при нужда може напълно да се разменя. Поради това имаме още една причина да проявяваме възискателност. Или да не проявяваме. Само че Вятъра, особено когато ставаше дума за риболов, проявяваше смешна възискателност. Същото се отнасяше и до оръжията. Спомням си проверките му през 1944 г. и как кастреше след това всеки, който не бе смазал добре автомата си.

Така че трябваше да изпълня церемонията. Отворих кутията с мухи и зачаках мълчаливо. От другата страна на леглото, застанал край раклата, той проверяваше въдиците, запасните кукички и накрая започна:

— Александра Джънгъл кок.

— Налице.

— Блъди бъчър.

— Налице.

— Бромли лайт.

— Налице.

— Силвър доктор.
— Налице.
— Силвър дън.
— Налице.
— Солджър палмър.
— Опа, тази я нямам.

Вятъра порови две-три секунди в кутията и хвърли на края на леглото една Солджър палмър.

Липсваха ми също Зулу силвър и Мъстадс фенси.

Вятъра се раздразни.

— Господи, нямаш най-добрата блесна, която е абсолютно необходима есенно време. Да ловиш риба през септември без Мъстадс фенси... Трябва да се засрамиш!

Конското евангелие продължи още пет минути заради Марч Браун, Олив дън, Милър, Мей флай, Скот джок, Ред таго, Силвър професър, Бромли дарк и Гринуелс глори.

Накрая затвори кутията. Съблече се, хвърли ризата и панталоните си към закачалката на стената.

— Какво разправяше за времето? Парче станиол, дете цирика... Ами май не грешиш. Факт е, че времето ни прекарва всички — рано или късно. Не става въпрос за критична възраст, наистина сме си изпели песента.

Той загаси лампата, каза „чао“ и веднага започна да хърка.

Неочаквано сред красивата утрин се надигна мъгла. Дори и днес не се осмелявам да си го обясня. Дори днес, почти една година по-късно, не смея да се опитвам да разбера, да разбера каквото и да е, защото атмосферните условия никога не могат да се влошат толкова само за миг. Зная, че няколко вестника публикуваха статии за това, всички отпускаха въображението си и коментираха доста объркано, а малкото петънце, кацнало върху билото — Кашина Торти, беше голямата новина в продължение на няколко дни. После, както често става, интересът отмина и вече никой не споменава събитието. Поне никой от нас там не разбира нищо. За Емете и Пато беше по-различно. Може би в оня миг те са усещали. Но никой от останалите. Няма наука, която може да обясни това явление — мъглата нахлу внезапно, като водопад, отначало по-разредена, но само след няколко секунди стана плътна като завеса.

Слънцето избледня; остана само някаква призрачна отразена светлина. После се появи странный шум, пронизващ, непоносим, също сякаш внезапно са срязали стоманена жица, продължително бръмчене, електронния бръм на напрегната, дълбока вибрация.

Нещо избухна в главата ми. Паднах седнал във водата, бях замаян сред обгърналата ме жадно мъгла, клепачите ми тежаха, не си усещах краката, за миг (може би по-дълго — минута или час) не можех да управлявам крайниците си.

— Какво стана? — извика Вятъра, като ме разтърси за рамената.

Изплувах от дълбините на безсъзнанието и се огледах като малко дете. Мъглата се разнасяше, вече не ни заобикаляше. Беше се отдръпнала на няколко метра и висеше над водата. Стената преминаваше през долините и хълмовете в гладка крива, която изчезваше зад силуетите на кестените и борове.

Стена. Стена от мъгла. Разпръскваше дифузна светлина, която не хвърляше сянка. Погледнах Пато, седнала на брега; лицето ѝ беше изкривено с израз на ужас.

Последва продължителна тишина. После птиците подеха отново песните си. Механично отбягнах стената, когато измъкнах въдицата си. В ботушите ми беше влязла вода, бях измокрен до кръста. Оставих Вятъра да ме извлече на сухо. Проснах се на земята между димящата жаравя под скалата и раниците. Напълно изтощен.

И птиците. Те всъщност не пееха. Някакво приглушено цвърчене, монотонно, сякаш всеки тон замираще в гърлото им.

Вятъра изруга.

— Да се махаме оттук — рече Пато. — Косата ми настръхва от това място...

— Да, да се махаме — откликнах, като ехо аз. Несъмнено в гласа ми прозвуча уплаха, защото Вятъра набързо събра посудата и раниците и се втурна да ги намести в моя „Фолксваген“. Хвърлих му ключовете.

— Ти карай — казах аз. Свалих ботушите си и намокрих целия под на колата.

Мъглата вече я нямаше. Напротив, въздухът се бе пречистил, но приличаше на качулка над главите ни, тъмен купол, започващ високо в небето. Парник. Имах впечатлението, че дишам и се движа също като в оранжерия под нагретия покрив от матово стъкло.

— Можете да си мислите каквото искате — поде Вятъра, като ръцете му стискаха кормилото, а погледът му беше втренчен право напред, за да избягва дупките по пътя, — но тази мъгла не беше от нагриване. Нямаше да се извиси така внезапно, поне това не може да стане през сегашния сезон. И двамата чухте тоя шум и усетихте удара по мозъка...

Вдигнах рамене нетърпеливо. Безпокоеше ме продължителността на явлението, мътният купол над нас, който сега хвърляше синкави сенки навсякъде наоколо.

— Да вървим в Кашина Торти — казах аз. — Имам чувството, че бурята може да се разрази всеки миг.

— Не е буря — отвърна Пато. — Знаеш по-добре и от мене, че не е буря. Нещо странно става тук!

— Съгласен съм — продължих аз. — Не е буря. Но хайде сега да побързаме. Ще обсъждаме по-късно!

Вятъра натисна педала за газта. Стигнахме в Кашина Торти на доста бърз ход, без да се съобразяваме с правилата за безопасност. Един изключително слаб старец с тъмна шубка върху бяла риза стоеше в средата на пътя. Гледаше към нас, но не направи и най-малко движение, за да се отстрани, дори когато „Фолксвагенът“ се доближи на няколко метра от него.

Вятъра натисна рязко спирачката. Разнесе се продължителното скърцане на гума по прашния асфалт, но старецът не помръдна.

— Хей, ти! — обърна се към него Вятъра, като подаде глава от прозореца. — Кажи ми, мой човек, така ли се разхождаш?

Никакъв отговор. Старецът продължаваше да стои неподвижен на половин метър пред колата, взираше се в някаква точка в пространството, устата му трепереше, ръцете му се люлееха, дланите му посягаха да хванат нещо неизвестно.

Излязох от колата.

— Ела насам — рекох му, като го хванах за ръка. — Ето така, насам.

Едва дочух някакво объркано мърморене. Явно беше пиян. Подобно нещо не е рядкост в Кашина Торти, дори сутрин. Но това обяснение не ме убеди напълно. По пътя имаше и други хора, които се държаха като дървници, повечето стояха кротко пред вратите и по

прозорците. А по лицата на познатите ми наблюдавах бледите и размити черти на умствена недостатъчност.

Когато влязохме в странноприемницата на Шведа, останах изненадан. Залата приличаше на сцена на масово сбиване от каубойски филм.

Ермете беше зад бара на някаква платформа и се забавляваше, като трошеше стъклени бутилки. Съдържателят стоеше мълчаливо, облегнал лакти на тезгяха от другата страна, където сервираха на клиентите. Трима или четирима души седяха полузаспали край масите. По пода бяха пръснати начупени стъкла и имаше големи локви.

Точно тогава Ермете се обърна. Онемях, устата ми зяпна, не можех да се помръдна, сякаш някой ме беше халосал по слънчевия сплит. Вятъра и Пато бяха зад мене, но знаех, че и те са поразени. Защото Ермете... Накратко Ермете не приличаше на себе си. Личността беше до голяма степен същата, същите дрехи, същата коса, лице, добре познатото лице, но ги нямаше очите, очите блестяха с интензивния блясък на интелект и затова той беше неузнаваем. Устата също. Долната устна вече не стоеше отпусната и олигавена, а се бе стегнала в гримаса на увереност и презрение.

— Вижте кой кого наблюдава! — рече той иронично. — Синьор Фортуна и синьор Вятър. И „сеньорина“ Пато!

Точно така го каза „сеньорина“, също както американците го произнасяха в Неапол и Рим след дебаркирането в Анцио.

Никога не бях чувал Ермете да говори толкова бързо. И преди всичко — никога на италиански. Вятъра мина покрай мене и се отправи към бара.

— Какво става тук? — попита той.

Ермете слезе от подиума, приближи се с изправено тяло и изпъчени гърди. Господи, какво бе станало с немощното му, отпуснато тяло? Видях едър, красив мъж, прав като точилка, по-висок от Вятъра, по-силен и по-решителен.

— Нищо не се е случило — отвърна Ермете с много ясен, остър глас, лишен от акцент, доста подобен на едновременните говорители по телевизията. — За мене всичко е нормално. Точно преди половин час падна мъгла и всички оглупяха. — Показалецът му описа кръг зад главата му и той кимна към прозореца, който гледаше към двора. — Вижте, каква гледка само!

— А ти? — попитах го аз. — Защо не си заспал като другите?

В очите му проблясна злобно пламъче. Аз се отдръпнах инстинктивно няколко сантиметра, но той ме хвана за ръката решително като с менгеме и ме повлече към една маса в ъгъла. В средата ѝ имаше пет клечки за зъби, наредени в звезда.

— Седях си тук — поде той, без да ме пуска и сякаш претегляше всяка сричка. — Преди половин час седях тук, погълнат в този номер, дето все не успявах да го направя. Внезапно в главата ми светна нещо, топнах пръст във виното и веднага се образува звезда. След това ми казаха: „Ермете, страданията ти свършиха.“ И всичко, стаило се вътре в мене, всичко, което само аз съм си знаел винаги някак неясно, изплува на повърхността. Прекрасно откритие, особено когато го сравниш със състоянието, в което се намират тия слабоумни наоколо...

Опитах да се освободя, но той ме хвана по-здраво и каза:

— Слушай, глупако, не се опитвай да ми се ежиш, защото ще ти натроша ръчичката на парчета.

— Повикай карабинерите — нареди Вятъра на Пато.

Ермете се заля от смях.

— Карабинерите! По-добре повикай хората с бели престилки. Наоколо има достатъчно пациенти, за да напълнят цяла лудница. Но ако нямате нищо против, бих искал да се позабавлявам.

Той отиде до рафта с напитки и взе две бутилки коняк. Едната хвърли по решетката на прозореца; счупи гърлото на другата, като я тресна в ръба на масата и наля една чаша за мъжа, седнал до нея.

— Горے главата — рече му той. — Чудесно питие, а сега ще го изпиеш, нали?

Мъжът седеше неподвижен като статуя. После Ермете постави пръст под брадичката му и вдигна насила главата му.

— Пий, фашкийо. Помниш ли колко пъти си ме напивал? Пий, мръсничко!

Човекът, на когото говореше, изпи чашата на една глътка като автомат. После положи глава на масата.

— А, не — подметна Ермете. — Сега ще изпиеш още една, още една прекрасна чаша. Искам да те видя как пълзиш като червей. Спомняш ли си как се смееше, когато се подмокрях?

Вятъра се канеше да се намеси. Но в този миг Пато излезе от телефонната кабина.

— Никой не отговаря — осведоми ни тя. — Телефонът не работи.

Ермете внимателно остави бутилката на масата.

— Не работи ли? Какво значи това „не работи“? — после се заля от смях. — Чудесно. Щом сме откъснати от света, това означава, че аз съм на власт, а вие тримата сте излишни. Странно как сте се отървали и не сте идиоти като другите. Може би и вие тримата сте били малоумни като мене, а може би...

— Вероятно сме живи и здрави, защото попаднахме в края на мъглата — обади се Вятъра. — А пък ти си властник на цяло нищо, нали?

Ермете изхъмка.

— Затова искаш ти да поемеш управлението? О, не, мой човек, партизанската война свърши отдавна. Сваляй знамето.

Видях как Вятъра се напруга като козината по врата на куче. Пато застана между двамата. Ермете повдигна внимателно ръка и погали бузата ѝ с два пръста.

— Желая ти доброто — увери я той, — защото никога не си ми се подигравала. Но точно сега ми направи услугата да напуснеш заведението.

— Нека да поговорим — рече Пато. — Хайде, Ермете. Нека да обсъдим...

— Ермете няма такова намерение. Махай се, красива жено. Казах, че искам да се позабавлявам.

Беше невъзможно да го спрем. Размаха ръце, отдалечи се с бързи стъпки от жената, мина зад Шведа, който сега стоеше неподвижно край бара. Ермете ритна сръчно съдържателя по задника и той се разтърси. Единият му лакът се плъзна от ръба и той загуби равновесие, но Ермете бързо го сграбчи за ризата.

— Това е за ритника, който ми стовари на мене, Ермете, идиота от Кашина Торти, снощи...

Захвърли го върху най-близкия стол като парцалена кукла, стъпи с крак на коляното му, сграбчи косата му, наведе главата му.

— Целувай обувката ми, мръсно!

И Шведа целуна обувката му. После Ермете разтвори длан и плю в нея.

— А сега я оближи!

Вятъра погледна към мене, мигновено се нахвърлихме върху него и успяхме да го завлечем в ъгъла, където беше масата със звездата от клечки за зъби. Доста странно, Ермете веднага се успокои.

— Мразя ви — изсъска той. — Мразя ви, гадници такива, дето направихте живота ми ад. Но нещата се обърнаха...

— Прав си — съгласи се Вятъра с напълно безизразен глас. — Имаш причини да искаш да си го изкараш върху някого. Но какво ще кажеш засега да се поуспокоим малко?

— Защо? — попита Ермете. — Ако в кокошарника има едно сакато пиле, всички започват да го кълват и го карат да страда, докато умре. Не вярваш ли, че глупавите хора страдат?

— Запази спокойствие, Ермете. И ми прости, прости на всички. Грешили сме, но ако наистина сега разбираш, не прави същата грешка.

Той поклати три пъти глава, после бутна пръст в клечките за зъби и с уморен жест разтури звездата. Очите му бяха изцъклени, почти забулени със завеса от сълзи.

— Говоря — рече той. — Виждам ясно и разбирам, сякаш божията десница ме е докоснала тук, по главата. А кръвта ми бучи като... реактивен самолет. Така ли се казва? Би трябвало да умирам от щастие, но вече не зная... обзема ме мъка, може би защото виждам неща, които вие никога не сте знаели. Никога не сте били сакати пилета. А аз съм бил. Сега усещам някои неща във въздуха, стените и предметите и вие, хората, ме плашите... От тях се просмуква отвращение!

В прекрасно положение попаднахме. Въпреки усилията си все още не бяхме върнали здравия разум на умствено недоразвития. Не че не обичах да разговарям с Ермете или да го слушам как говори, още повече с новите му неочаквани подходи на въображението. Точно обратното. Точно защото толкова много се бе случило вътре и навън, трябваше да се огледат отблизо и най-малките подробности. Освен това не се случва всеки ден някой разлигавен идиот да заговори като философ.

Точно това се случи. Обичам да анализирам, да обмислям, да търся причините и да екстраполирам. Вятъра, от друга страна, е прибързан тип, готов за действие, склонен към практическа и ефикасна организация. Така че, изглежда, той трябваше да поеме ръководната

роля. Отначало той прикотка Ермете, успокои го. После, когато видя Пато да плаче, този път поради истерия, я зашлеви.

Телефонът не работеше. Също и телевизорът — нямаше ток. После опита захранвания с батерии транзисторен приемник. Скалата светна, прекара стрелката по цялата ѝ дължина, но нищо не се чу.

— Дори не приемаме нищо по радиото — забеляза Вятъра. — Положението е лошо. Дявол да ме вземе, ако разбирам какво става. Все пак да се хващаме на работа. Първо, трябва да съберем всички на едно място, за да са ни под око. Не искам никакви буйства или наранявания. Предният двор ми се вижда подходящ и достатъчно голям. Второ, трябва да огледаме къщите, за да видим дали няма болни на легло, да загасим газовите печки, да се погрижим за животните. За това в Кашина Торти най-подходящи са Ермете и Пато. Трето, качи се на колата, отиди до най-близкия град и поискай помощ, при условие, че там не всички са се превърнали в идиоти.

Бях разтревожен, изнервен, обезкуражен от потока нахлули в главата ми мисли. И въпреки това изпитвах само възхищение към моя приятел.

— Ето че почваме отново — рекох аз. — Също като едно време. Върнахме се тридесет и две години назад...

— Глупости. Сега сме 1976 г. и трябва да решаваме други проблеми. Взимай колата и прави каквото ти казах.

Все още виждах напред. Но когато превалих билото на хълма, мъглата ме обгърна само след един-два километра. Продължих, но бях сбъркал пътя, шосето беше право, почти веднага трябваше да намаля скоростта не толкова поради лошата видимост — крайпътните камъни все още се виждаха, — а по-скоро заради съпротивлението на въздуха, физическата среда, през която преминавах. Двигателят се задъхваше. Превключих от трета на втора и след още стотина метра, когато осъзнах, че фолксвагенът всеки миг ще спре, се изплаших.

Стената. Стената от мъгла. Смених на първа и колата измина още няколко метра, но мъглата все повече се стъстяваше подобно на лепкава кал; накрая колата спря, двигателят загасна и аз се озовах сред невероятната грахова супа, притиснала се към стъклата, нещо живо, което искаше да влезе при мене.

Стомахът ми правеше двойно салто, сърцето ми биеше бързо като чук и аз се доверих изцяло на задната скорост. Не беше лесно да

се измъкна от тази каша назад, докато намерих страничен път, в който да обърна и да се върна.

Всички бяха там, седнали в редици като деца в детска градина или може би... като затворници в концентрационен лагер.

Дори не ми обърнаха внимание. Погледнах ги бегло. Излязох от колата и се втурнах в странноприемницата, въпреки че едва ме държаха краката.

Те бяха там — Ермете, Вятъра и Пато. Седяха край двойната маса в средата на помещението. Имаше и още някой. Отначало не го видях добре. Бях дошъл отвън, а залата беше осветена слабо. После, когато зрението ми привикна...

Беше огромен негър с кръгли, кравешки очи. Имаше... Имаше червена коса. Носеше костюм или гащиризон, сега не си спомням точната форма на обвития около него материал, който при най-малкото движение просветваше в червени ромбове.

— Кой е този? — попитах аз.

Вятъра ме изглежда накриво.

— Майсторът на мъглите — обясни той. — Доколкото можахме да преценим, той е оградил цялата местност.

Ермете стана, дойде при мене и ме избута до прозореца, който гледаше към полята.

— Дойде с онова — рече той. И ми показва една голяма сребърна сфера, паркирана наред тревата. — Пътува във времето и е дошъл от бъдещето...

Не отвърнах нищо. Минах зад бара и извадих едно твърдо сварено яйце от кошницата. След като го чукнах силно в бутилка минерална вода, се заех бавно да го беля. Червенокосият негър от време на време ме поглеждаше, но продължаваше да разговаря с Вятъра на толкова нисък глас, че не долавях нито дума.

— Пътува във времето — повтори Ермете, като също си взе едно яйце. — Той е предизвикал мъглата, идва от бъдещето и ме излекува, разбираш ли? Излекува ме!

Грабнах бутилката минерална вода и се приготвих да я разбия върху главата му, но Пато дойде при нас.

— Ермете е прав — каза тя. Усмихна се почти доволно.

Тогава се ядосах. Излязох иззад бара, приближих се до Вятъра и го сграбчих за яката.

— Какви са тия приказки, дето чувам? И кой е този шут? Откъде се домъкна?

Вятъра посочи сребърната сфера, настанила се сред поляната.

— Всички сте полудели! — викнах аз. — По-луди от Ермете и по-глупави от тоя тъпанар...

— Успокойте се — рече черният. Гласът му беше мелодичен и писклив, с намек за тоскански акцент. — Вече обясних всичко на вашите приятели, докато вие се опитвахте да избягате от средата... Извинете, така наричаме електронния чадър над нас, непроницаема обвивка, срещу която ядрена бомба би била... неефикасна. Така ли казвате?

— По дяволите неефикасна! Ще ти смачкам грозната мутра, факир такъв, фалшив чернокож...

Не зная какво друго съм казал. Усещах как вътре в мене нараства обзелият ме гняв и сякаш някой друг изговаряше думите с моята уста. Скочих. Но негърът се изправи, вдигна ръка с отворена длан, розова като бебешко одеяло.

Цялата ми енергия изтече през краката. Задъхах се.

— Успокойте се — рече черният мъж с червените ромбове. — Вече обясних всичко на приятелите ви. Дошъл съм при вас с мирна мисия. Сега се налага да си вървя. Трябва да реша някои проблеми, защото нещо се повреди. Необходимо е да прегледам отново цялата програма... Отивам в сребърната сфера навън, но след няколко часа ще се върна и искам да ми съобщите вашите решения.

Тръгна си, висок, изправен като бастун в дрехите си, които проблясваха в червени светлини.

Започнах ме с бутилка фундадор^[1]. Вятъра си наля чаша кафе с мляко и топна в него малко сухар. Отпих разсеяно и започнах да изписвам математически формули по книжните салфетки.

Ермете и Пато бяха навън, грижеха се за хората, събрани в двора.

— Каза, че нямало опасност — промърмори Вятъра. — Купола ще го махнат веднага щом си тръгне с трима или четирима от нас...

Пийнах и избухнах в смях.

— Спомена за пътуване без връщане...

— Този тип е луд или пък второстепенен мошеник. Разбрах го, като гледах дрехите му с всичките тия червени светлини, фалшификация, устройство, с което по-лесно да хипнотизира.

— Човекът идва от бъдещето...

— Този мъжага е лъжец.

— Мъглата не е лъжа...

— Мъглата не е. Но мъглата може да се обясни по няколко начина, както и това, че телефонът и радиото не работят. Сигурно има обяснение и за този черен дявол.

— Идва от бъдещето — повтори монотонно Вятъра, като този път сякаш го вярваше само наполовина. — Дошъл е да отведе трима или четирима от нас в неговото време. Но не кара никого насила, каза, че не може да причини вреда на никакво живо същество. После изтъкна, че става въпрос за важен експеримент.

Вече говорехме за две различни неща. Разговор между двама глухи или пияни, тъй като Вятъра пиеше като гъба, а и аз не изоставах; след фундадора дойде ред на уиски, после Ермете отвори други бутилки и оттам нататък не помня нищо. Вече не си спомням всички абсурдни спорове, предположения...

Главата ми гореше.

— Тази сфера — рекох аз, като посочих навън — истинска ли е?

— Разбира се! Докоснах я със собствените си ръце, Ермете също. Тя се появи изневиделица наред с ливадата няколко минути след като ти тръгна с колата. Люкът се отвори и той излезе.

— Сам ли е? — попитах аз, докато се опитвах да се преборя с обземащата ме дрямка.

— Изглежда, че е сам.

— В такъв случай можем да го цапардосаме. Когато се върне, ще му се хвърлим отгоре и...

— Вече опитах. И ти, без никакъв резултат. Той идва от бъдещето, много по-напред е от нас и е по-силен.

— Престани — казах аз. Налях си още една чаша. — Пътуването във времето е невъзможно. Времето е свързано с пространството, Земята се върти около оста си, обикаля около Слънцето, а то пътува към Сириус. Освен това имаме и конусното движение, коперниковите смущения... Да се движиш във времето означава да се движиш в пространството...

— Тази машина отвън, изглежда, успява да го прави.

— Но кой го твърди? Хайде да разсъждаваме. — Взех книжна салфетка и я запълних с диаграми. — Представи си, че се качиш в тази

сфера и искаш да се върнеш десет години назад във времето. Трябва да разполагаш с огромни количества енергия. Е, добре, аз съм всемогъщият господ и те снабдявам с необходимата енергия. Но преди да натиснеш копчето, ще трябва да изчислиш в каква точка на пространството се е намирала Земята преди десет години. Разбираш ли какво ти разправям?

— Никак.

— Господи, как можеш да седиш насреща ми и да казваш, че не разбираш? Необходимо е да придвижиш Земята в пространството и да я настаниш на точно същото място, където е била преди десет години. Освен това ще трябва да пренаредиш цялата вселена, да поставиш на предишните им места всички небесни тела до последното, където са се намирали преди десет години. Нямах отправна точка, разбираш ли? А след това си представи, че сме се върнали и сме пристигнали точно в този миг преди десет години, когато бяхме дошли тук за риба. Излизаме от сферата и виждаме... нас двамата с въдици в ръцете. Къде си сега, когато ни трябваш, свети Антони? Но няма да е достатъчно да си вездесъщ, ще трябва още да преглътнем горчивото хапче на двойствената действителност. Приятелю, моля те, остави тези неща на децата, на побърканите по научната фантастика.

Струва ми се, че съм казал това или нещо подобно.

— Говориш така, че нищо не разбирам — рече Вятъра. — Не разбирам накъде клониш, но е излишно да ми навираш под носа формули и чертежи. Не съм математик. Но снощи ти... Снощи не говореше ли за пътешествия във времето?

— Снощи говорих за една мечта.

Спомените ми за последвалите събития са объркани. Зная, че се изправих мъртво пиян. Искях да изляза, да се спусна в долината и да потърся как да се измъкна в това направление, тъй като през планината беше невъзможно.

Но Вятъра и Ермете не ме пуснаха. Пато дремеше в един ъгъл с глава на масата. Вятъра продължи да пие, а Ермете се занимаваше с машината за кафе. Изведнъж нададе радостен вик.

— Работи! — възкликна той доволно. — Сега ще си направим малко кафе.

Продължих да драскам по книжните салфетки.

Спомням си — споменът ми е много ясен, — че по едно време написах формулата на Шрьодингер. Вятъра извиваше шия и следеше обясненията ми с изцъклен поглед, непрекъснато вдигаше вежди, сякаш правеше гримаси пред огледало.

— Виждаш ли този „х“? — попита пияният, който се обаждаше вътре в мене. — Този „х“ представлява пространствената координата, по която може да се намери безкрайно малката частица. Намираме се в микрокосмоса, в субатомната зона, но поставена в подходяща перспектива, тя може да послужи като много добър модел за онази сфера там навън сред ливадата; „m“ представлява масата на елементарната частица или на сферата; „h“ е константата на Планк; „W“ е пълната енергия на частицата, „V“ потенциалът, така че разликата $W-V$ изразява чистата кинетична енергия...

— А каква е тая драскотина? — рече Вятъра, като насочи пръст към средата на моето писание. — Какво означава?

— Това е пси, буква от гръцката азбука. Никой не знае какво означава освен Шрьодингер, той я е вметил във формулата, за да излезе нещо.

— Удобно е — забеляза Вятъра. — За да уравни уравнението, прибъгва до стойности, за които никой не знае какво представляват!

Този път приятелят ми разсъждаваше. А аз загубих нишката. Хванах се в мрежата, която сам бях хвърлил и затова опитах друг подход.

— Може би „пси“ представлява вероятност, вероятността да се намери частицата в определено пространство.

— Глупости. За каква вероятност говориш? Не знаеш нищо, пък от друго страна, тоя тип е решил всичко, той е от бъдещето и по-дълго време го знае от нас...

Изпих още една чаша и млъкнах. Облегнах уморената си глава върху китката и задряхах сред водопад от числа и уравнения, като от време на време Ермете идваше и ме разтърсваше за рамото.

— Излекува ме — казваше той. — Искаш ли да ти покажа как се прави номерът със звездата?

Давех се в море от памук. Вятъра се уригна два или три пъти; хич не ме беше грижа за черния, за сребърната му сфера или за

птицата, която за миг кацна върху перваза на прозореца. Беше толкова приятно, че отново потънах в безсъзнание. Заспах като пън.

Изглеждаше като трошичка, мъничък, подобен на миниатюрна играчка, съвсем дребен черен човек. После с мъка отворих очи и го видях пред себе си, строен и висок като баскетболист. В ръката си държеше хартиените салфетки, върху които бях драскал. И се смееше.

— Какви глупости — рече той. Леко се стресна, когато погледът му попадна върху формулата на Шрьодингер, смръщи се и за миг видях по лицето му да пробягва израз на изненада. Но само за миг, едно премигване на очите. Той смачка хартийките на топка и я запокити в ъгъла. — Какви глупости — повтори той.

Слънцето осветяваше стъклата на прозореца с изложение на запад и поток отразени лъчи падаха върху него. Косата му — не ситно нахъдрена като вълна, а права и подобна на коприна — блестеше в ярък, заслепяващо червен цвят.

„Боядисана е“, помислих си. Никога не бях виждал негър с червена коса. Останах с впечатлението, че червените ромбове по дрехата му проблясваха по-бързо, когато стоеше напълно неподвижен.

— И какво решихте? — попита Черния.

Главата ми климаше и не можех да я удържа. Отново се плъоснах на масата, задряхмах, понякога долавях какво става, понякога изпадах в несвяст, гласовете се чуваха и замираха, а малко парченце станиол цирикаше, сърцето и слепоочията му туптяха бясно.

Вятъра: — Никой от нас няма да тръгне.

Пато: — Какво ще стане, ако дойдем? Какъв смисъл ще има за нас животът в бъдещето?

Черния: — Ще видите един по-добър свят, в който има още много проблеми за решаване... Но все пак по-добър от вашия.

Ермете: — Ще се махне ли мъглата?

Черния: — Да, веднага щом излети корабът.

Последваха поредица глупави парадоксални забележки, същински разговор между луди.

— Какво ще стане с онези навън? — осведоми се Пато. — Ще се възстановят ли каквито бяха преди?

— Точно каквито са били преди — увери я той. — Питам компютъра. На кораба има място за четирима. Не принуждаваме

никого, но вие, които видяхте и разбрахте... Ще бъде чудесно, ако всичките дойдете.

Вятъра се наежи. Каза иронично:

— Не насилвате никого! Когато падна мъглата, един малоумен се излекува и това не влизаше в програмата ви. Искали сте всички да оглупеем, та никой да не ви пречи на работата. Трима други не ги хвана, защото бяха в края на засегнатата зона. Още едно непредвидено обстоятелство. Но бих искал да зная нещо. Как бихте избрали вашите морски свинчета сред тълпата от идиоти? Как бихте ги убедили без насилие?

— С повече разговори — отвърна Черния.

В този миг аз вдигнах отново глава и отворих широко очи. Черния държеше някаква малка черна кутия.

— Това е уред за психическо изследване — обясни той. — Ще ми помогне да избира най-подходящите хора от групата, онези, които биха приели предложението ми, ако ги бях запитал в нормално състояние.

— Прекрасно! — викнах аз, като скочих и съборих масата. — Защо тогава не си изберете морските свинчета от ония в двора? Дето чакат навън кротки като агнета.

— Компютърът отхвърли този подход — отвърна напълно спокойно Черния. — Вие четиримата видяхте и разбрахте. Ако останете, няма да ви повярват, но най-добре е да не се поемат никакви рискове. Вие четиримата сте най-подходящи. Но сте свободни сами да избирате.

— Никой няма да мръдне оттук — заяви твърдо Вятъра. Той винаги поемаше нещата в свои ръце и взимаше бързи, правилни решения. — Никой — повтори той.

В този миг всичко изглеждаше приключено. Образът на Черния щеше да изчезне след няколко секунди, жителите на Кашина Торти щяха да се събудят от дълъг сън и тогава може би щеше да започне страшно пиене, за да не запомним нищо.

От друга страна... Ермете можеше да преобърне каруцата. Видях го да се приближава към Черния, сграбчи дрехите му, както прокажените са се впивали в тогата на пророка.

— Казахте, че когато си отидете, мъглата ще се вдигне и всичко ще си бъде като преди. Кажете ми какво ще стане с мене? Тази

светлина, дето свети в главата ми... светлината, която ми позволи да виждам, да разбирам, да чувствавам и да се наслаждавам... ще изчезне ли и тя?

— Може би — отвърна Черния на червени петна. — Не зная, не мога да кажа.

— Тогава идвам с вас. Вие ме излекувахте. И жената идва, моята жена.

— Ти си луд! — извика Вятъра. — Ако искаш да вървиш, махай се. Да не те виждат очите ми! Но Пато остава тук.

— Пато ще дойде с мене. И ще е добре да не се опитваш да ме спреш, нито приятелчето ти, с подигравателния поглед, който си позволява, само защото бил професор... — Обърна се към жената. — Дори те нарече мръсница — рече ѝ той, — а другият, дето снощи се опитваше да те сваля, тази сутрин ти удари плесница. Ти постъпи правилно. Главата ти е на място, но ако тръгнеш с него, рано или късно ще ти припомни миналото ти. Ние сме жигосани, Пато. За тези хора ти винаги ще си бъдеш безпътна жена, а аз ще си остана селският идиот, макар и да съм излекуван...

Той завърши с тези думи — наистина непредвиден епилог. Вятъра се плъосна победен на стола, облегна лакти на масата и скри глава в ръцете си. Черния с червените петна постоя за миг нерешително, после се отправи към изхода. Ермете го последва, като държеше ръката на Пато.

Не помня нищо повече. Видях ги тримата да прекосяват ливадата, видях ги да влизат в сребърната сфера и веднага след това... блясък светлина, жълт лъч и това беше всичко. Изчезнаха като в сън.

— Няма ги — рекох аз и разтърках очи.

— Донеси ми нещо за пиене — отвърна той. — И запей своята песен, моля те.

Не го разбрах.

— Твоята песен — настоя Вятъра. — Песента за дамата Фортуна.

— Не си ли спомняш думите? „Има една улица, наречена съдба...“

— Не, другия стих.

— „Този път дамата Фортуна ми затвори вратата...“

— Точно този. — И той запя, но скръб свиваше гърлото му и едва чувах гласа му. — Пато ми харесваше — вметна той. — Наистина. А тоя птичи мозък, Ермете, ми я отмъкна!

Изпи половината чаша. Аз допих другата половина. И започнахме отново, пихме по една, по две, по три, по четири чаши. Накрая хората от двора нахълтаха в странноприемницата, жените хленчеха, Шведа псуваше, по пода се валяха натрошени стъкла, столовете бяха обърнати, барът се намираше в пълен хаос. Едно малко момче на пет или шест години се оплакваше на висок глас от негъра с червена коса. Всички избухнаха в смях от неразбираемите му думи, дадох му бонбони, но разбрах, че се смеят и на нас двамата, на мене и на Вятъра — ние продължавахме да се наливаме.

После... чухме воя на сирена и карабинерите нахълтаха в заведението.

Бих могъл да спра дотук. Защото след това не се случи нищо особено. Лейтенантът, дребен тънък човек с тънки мустаци като на Дъглас Фербанкс, беше в лошо настроение, изглеждаше напрегнат и водеше следствието без капчица здрав разум.

Шведа говореше, като размахваше ръце.

— Не зная нищо — повтори той, докато ние с Вятъра продължавахме да се наливаме.

Лейтенантът дойде на нашата маса.

— Вие двамата... — рече той.

Вятъра му отвърна с ругатня.

Точно тогава дребният лейтенант избухна, заплаши ни, че ще ни затвори в участъка по обвинение в пиянство и нарушаване на обществения ред, побой и не знам какво още.

— Мъглата — рече лейтенантът. — Къде бяхте вие двамата, когато падна мъглата?

Тъкмо се готвех да отговоря, когато Вятъра ме скрита под масата.

— Каква мъгла? — отвърна той с глуповат глас. — Тук времето си беше хубаво, целия ден грееше слънце. Бяхме отишли за риба. Елате с мене, лейтенанте, ще ви покажа прекрасна пъстърва...

Лейтенантът кипеше. В този миг малкото момче го дръпна за панталоните. Явно мъглата не го бе засегнала, защото, изглежда, помнеше всичко.

— Един черен човек — заяви то в благословеното си незнание. — Тук имаше един черен човек с червена коса, а там стоеше една сребърна топка и всички чупеха бутилки и обръщаха маси. Ермете искаше да ни управлява, а Пато плачеше...

Лейтенантът продължаваше да кипи от яд. Промърмори:

— Ермете, Пато...

— Ермете е селският идиот — обясни Вятъра. — Тръгна на дълга, бавна разходка покрай реката, но до довечера ще се върне. Пато... Пато е една весела малка женичка. Отиде си сутринта с автобуса в седем и тридесет.

Така състави лейтенантът доклада си. На следващата сутрин във вестниците бяха публикувани съобщения за някакви припадъци. Новината издържа една седмица. Всеки прибави по нещичко. Един ежедневник помести изказването на полковник Бернака, който правеше прогноза за времето всяка вечер по телевизията, други говореха за радиоактивна мъгла, за декоративна мъгла и всякакви такива глупости. За Ермете се съобщи, че е изчезнал, че най-вероятно се е удавил в реката. Продължават да търсят Пато в кварталите с лоша слава на Милано и Торино. Но най-смешната история беше публикувана в един провинциален вестник. За да обясни всичко, журналистът се разпростираше върху моравото рогче. Пишеше за „отвратителен хляб“. Беше изровил някаква стара статия за подобен случай във Франция преди петнадесет години, когато цяло село полудяло изглежда заради хляб, в който било примесено мораво рогче — халюциноген, нещо, което те кара да виждаш големи гущери, чудовища и други такива дяволи. И така кръгът се затвори.

Двамата с Вятъра сме се споразумели да не говорим повече, дори помежду си, за онова, което се случи в Кашина Торти миналата година към края на лятото, защото — ясно си спомням, че казах точно така — проблемите на настоящето се решават тук в настоящето, а не чрез бягство в бъдеще на мечтите, бъдеще, което не съществува, тъй като ние ще трябва да го изграждаме ежедневно.

Вярно, всеки път, когато отварям нов пакет цигари и издърпвам парченцето станиол, по гърба ми ползват тръпки. Дзън-дзън, дзън-дзън. Загадката на времето се крие в тези вибрации.

С Вятъра все още се срещаме, за да ходим за риба, но можете да ми вярвате — далеч от Кашина Торти. Много, много далеч.

[1] Марка италиански коняк. Б.пр. [↑](#)

Публікувано в списание „Наука и техника“, броеве
47,48,49,50/1982 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.